

LAKIALOITE 94/2005 vp

Laki vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Vaikeavammaisten yrittäjien yritystoimintaa on 60-luvulta lähtien tuettu vapauttamalla heidät liikevaihtoverosta ja nykyisin sitä vastaavasta arvonlisäverosta. Euroopan unioniin liittyminen vaikutti lainsäädäntöön siten, että arvonlisäverottomuutta ei enää ole voitu ylläpitää muutoin kuin vuosittain uudistettavalla erillislailla, mikä järjestely sekin lakkasi vuoden 2002 jälkeen. Vuosina 2003 ja 2004 eduskunta on hyväksynyt tämän arvonlisäverotukseen liittyvän poikkeuksen lakialoitteiden kautta, mutta uhka koko järjestelmän kaatumisesta on olemassa. Jos erillistä lakia ei enää hyväksytä, vaikeavammaiset yrittäjät siirtyvät arvonlisäverolain piiriin, jolloin he ovat verotuksellisesti samassa asemassa kaikkien yrittäjien kanssa.

Tasavertaisesta tilanteesta ei voida kuitenkaan puhua, sillä kaikki yrittäjille kohdistetut tukitoimet eivät koske vaikeavammaisia yrittäjiä, ja esimerkiksi vaikeavammaisen yrittäjän työmatkoja ei korvata kuljetuspalveluina, jos yritys on hänen kotonaan. Jos vammainen ei saa työmatkoja kuljetuspalveluina, sokeat tai vaikeasti liikuntavammaiset joutuvat usein käyttämään joko taksia tai invataksia ja lisäämään matkakustannukset työsuorituksen hintoihin, jolloin he joutuvat epäedulliseen kilpailutilanteeseen muiden yrittäjien kanssa. Vammainen yrittäjä ei myöskään voi saada työolosuhteiden järjestelytukea, jos yritys on hänen kotonaan.

Vaikeavammaisten yrittäjien lukumäärästä ei ole tarkkoja tietoja, mutta eri viranomaisten kä-

sityksen mukaan arvonlisäverovapautus koskee tällä hetkellä 1 500—2 000 vaikeavammaista yrittäjää. Tuen poistaminen vaikeuttaisi monen vaikeavammaisen yrittäjän kilpailukykyistä yritystoimintaa ja pakottaisi jopa toiminnan lopettamiseen.

Vaikeavammaiset yrittäjät, joiden työkyky on alentunut vähintään 70 %, on vapautettu suorittamasta arvonlisäveroa valmistamiensa tavaroiden tai tavaraan kohdistuvien työsuoritusten myynnissä. Alv-vapaus on toisin sanoen vielä rajattu käsityö- ja korjausalan yrityksiin. Nykyiset keskiasteen kouluista valmistuvat vaikeavammaiset perustavat käsityö- ja korjausalan yritysten sijaan useammin mm. kirjanpitoalan yrityksiä tai esimerkiksi www-sivuja suunnittelevia palveluyrityksiä. He eivät voi toimia arvonlisäverottomasti erillislain turvin, vaan kuuluvat yleisen arvonlisäverolain piiriin. Nykyinen elinkeinorakenne edellyttää kuitenkin kompensatiota myös palvelualalla toimivalle vaikeavammaiselle yrittäjälle.

Vaikeavammaisten mahdollisuus toimia yrittäjänä tulee turvata. Tämä tapahtuisi säätämällä arvonlisäverottomuus pysyväksi tai nostamalla vaikeavammaisten yrittäjien kohdalla arvonlisäverolaissa verottomuuden alarajaa nykyisestä 8 500 eurosta vuodessa. Sosiaali- ja terveysministeriössä tulee valmistella esitys pysyvän järjestelmän luomiseksi. EU:n työsyRJintädirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat pitää voimassa erityistoimenpiteitä, jotka ehkäisevät tai hyvittä-

vät mm. vammaisuudesta aiheutuvia haittoja, joiden mahdollisuudet verohelpotuksiin ovat olennossa.

Koska pysyvää ratkaisua ei ole vielä saatu aikaan, erityislain jatkaminen vielä vuodelle on perusteltua.

Eellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista 8 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1393/1995) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1162/2004, seuraavasti:

3 §

Tätä lakia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu taikka tavara tai pal-

velu on otettu omaan käyttöön vuosina 1995—2006.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 2005

Maija Perho /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok
Esko Kurvinen /kok
Marjukka Karttunen /kok
Anne Holmlund /kok
Kalevi Lamminen /kok
Heikki A. Ollila /kok
Arto Satonen /kok

Jyrki Katainen /kok
Ilkka Kanerva /kok
Irja Tulonen /kok
Marja Tiura /kok
Paula Risikko /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Olli Nepponen /kok
Reijo Paaajanen /kok